

Fortsat fra side 5

Danmark op gennem 1960'erne og 1970'erne, var navne som Steppeulvene, Gasolin' og Røde Mor med til at gøre dansk til rockens mest troværdige sprog. Det engelske overlod de til popmusikerne. Men igennem de følgende årtier, hvor indflydelsen fra international musik steg, vendte flere og flere danske musikere modersmålet ryggen. Og så var der dem, der vekslede frem og tilbage mellem de to sprog. For eksempel populære popmusikere som Thomas Helmig og Sanne Salomonsen, der i løbet af 1980'erne og 1990'erne sang nogle af deres største hits på engelsk.

Og selv om netop den danske rock har haft en renaissance de seneste fem år, forestiller musikeksperten Fabian Holt sig ikke, at en bølge af dansksproget rock snart skyller ind over Danmark. Globaliseringen fortsætter, og danske musikere vil fortsat have ambitioner om at være internationale, siger Holt, der forsker i musik og populærkultur på Roskilde Universitet.

Han mener nærmere, at der er tale om en flok musikere, der gerne vil udvikle sig som kunstnere og derfor prøver modersmålet af. Som gruppe har de det til fælles, at de er præget af den indie-rock, der voksede frem omkring især newyorker kvarteret Brooklyn ved årtusindeskiftet. De har identificeret sig med den internationale lyd, lært den og fået anerkendelse for den.

»Men den genre har ikke udviklet sig så vanvittig meget siden, så for konstant som kunstner at være i en kreativ udvikling kan sproget være et forsøg på at opdage nye sider af sig selv og verden«, siger Fabian Holt.

Han mener, at årsagen til, at danske tekster ofte virker mere autentiske på lytteren, er, at en sangtekst på engelsk bliver en fortælling, man har overtaget. Det virker som en efterligning at synge 'I love you', mens de samme ord på dansk lyder som noget, der kommer fra sangerne selv og deres hverdagsprog.

»Musikken og det engelske sprog er en måde at skabe kontakt med den internationale scene på, og det engelske er derfor noget, man stræber efter at være. Dansk er noget, man er.«

Få, men gode ord

Netop fordi dansk er det, man er, er der fordele i at skrive sange på dansk. Den fælles forståelse, der ligger i modersmålet, betyder, at man kan sige en masse mellem linjerne. I det hele taget kan man i dansk bruge færre ord, fordi hver enkelt glose siger mere, mener Kirstine Stubbe Teglbjærg.

»Jeg kan skabe flere kondenserede billeder, hvor der er ekstremt meget information i få ord, fordi det bliver sat sammen på den måde. Jeg kan trænge dybere ind i sproget, og det har været vanvittig inspirerende for mig.«

Og selv om man ofte hører, at det engelske sprog er mere nuanceret, og at der er flere ord at vælge imellem, når man skal skrive sange, er mængden af ord ikke afgørende, mener Kristian Leth.

»Dansk er et af de mest komplicerede sprog at forstå for udefrakommende, netop fordi der er få ord. Men de ord kan til gengæld betyde mange forskellige ting. Vi opererer meget med tonefald og ordstillinger, som giver uendelige variationer. Det gør jo dansk til et spændende sprog, fordi der er mange korte, små en- og tostavelsesord, som man kan lave alt muligt med«, forklarer han.

Foto: Peter Høve Olesen

KIRSTINE STUBBE TEGLBJÆRG

39 år og tidligere forsanger i bandet Blue Foundation, der debuterede med 'Sweep of Days' i 2004 og siden nåede at udgive to album, inden Kirstine Stubbe Teglbjærg i 2009 forlod bandet og gik solo.

I september udsendte hun sit første singleudspil 'Drømmenes lyd' fra sit kommende dansksprogede album, der udkommer i starten af 2013.

Foto: Miriam Dalsgaard

CHRISTIAN HJELM

30-årig forsanger, guitarist og sangskriver i bandet Figurines, der debuterede med 'The Detour' i 2001 og siden har udgivet seks album, hvor det seneste er 'Figurines' fra 2010.

I september udkom 'Før vi blev lette', hans første soloalbum, som fik fem ud af seks stjerner af Politikens anmelder Kim Skotte.

Christian Hjelm slutter sin igangværende danmarksturne af på Templet i Lyngby 21. oktober.

Foto: Thomas Løskjold

SØREN HUSS

37 år og forsanger i Saybia, der debuterede med 'The Second You Sleep' i 2002 og efterfølgende udgav to album på engelsk.

Efter tre års pause fra musikken udgav han i 2010 sit første soloalbum på dansk, 'Troen & ingen', der fik fire ud af seks stjerner af Politikens anmelder Kim Skotte.

15. oktober udkommer hans seneste soloalbum 'Oppefra & ned', også på dansk.

KRISTIAN LETH

32-årig digter, debattør, tv-vært, skuespiller og musiker.

Forsanger i bandet The William Blakes, der debuterede med 'Wayne Coyne' i 2008 og siden har udgivet tre album.

I 2009 udgav han også albummet 'Rapture' i soloprojektet Baron Criminal.

I juni udkom 'Hjemad', som er Kristian Leths første soloalbum på dansk. Albummet modtog fire ud af seks stjerner af Politikens anmelder Simon Lund.

Foto: Miriam Dalsgaard

Med blandt andet to digtsamlinger i bagagen var det danske sprog langtfra fremmed for Kristian Leth, selv om musikudgivelserne med The William Blakes og aliaset Baron Criminal har været engelsksprogede. Men hvor The William Blakes' tekstunivers beskæftiger sig med religion, politik og mystik, finder den 32-årige musikers soloplade sted i et mere ensomt og følsomt rum. Teksterne handler om hans eget liv og historie i stedet for det store uudgrundelige univers, forklarer han. Det var oplagt at skrive teksterne på dansk, når de skulle handle om livet i Danmark – for eksempel om Storebæltsbroen:

Storebæltsbro

Den er ligesom os to

Hverken her eller der, den er meget mere

Mere end det vi ser

Derfor er den svær at reparere

»Det ville være mærkeligt at behandle sin egen historie på et fremmed sprog«, som han siger.

Modersmålet når bredere ud

Der er andre positive konsekvenser af de danske musikeres sprogskeftede end kunstnerens egen personlige udvikling, mener Fabian Holt. Det danske sprog betyder, at musikken for mange virker nemmere at forstå og mere tilgængelig. Et skifte til dansk giver derfor musikerne mulighed for at nå bredere ud i Danmark. Måske vil det endda motivere andre danske musikere til at prøve modersmålet af.

»Det kan få betydning for den rock-scenen, at nogle af de mest anerkendte artister nu synger på dansk. Inden for kunsten betyder rollemodeller meget, og de kan overbevise andre om at gå samme vej«, fortæller forskeren.

I så fald vil nogle måske være nødt til at vende om på hælene igen. Selv om man er dansker, kan det nemlig stadig være mere skræmmende at skrive på dansk end engelsk. Det er Sune Wagner fra den danske duo The Raveonettes et eksempel på. Hans første soloalbum på modersmålet, 'Wagner' fra 2008, blev rost af kritikerne og fik blandt andet fem ud af seks stjerner i nærværende avis for sin sitrende følsomhed og ærlige tekster. Alligevel aflyste Sune Wagner pludselig alle sine koncerter og sluttede brat sin danske solokarriere, inden den for alvor var kommet i gang. I en undskyldning til sine fans på Myspace, beklagede han, at han ikke kunne fylde store danske sangskrivere som C.V. Jørgensens og Kim Larsens sko.

Og det er langt sværere at skrive tekster på dansk end engelsk. Det mener Kristian Leth i hvert fald.

»Hvis man normalt går rundt med en idé om sig selv som en rimelig veluddannet og bevidst person, som ved alt muligt om udenlandsk rock, så møder man sgu væggen, når man skal til at skrive danske tekster. Der skal altså noget til, før det dur poetisk.«

Fordi vi har modersmålet inde under huden, kan man ikke hoppe over, hvor gærdet af lavest, siger han. Det er nemmere at »slippe af sted med mord« på engelsk, som han siger.

»På engelsk kan man sige: Hey you, wauw wauw. Og så er teksten i gang. Det er svært på dansk at sige: Hej med dig, wow wow.«

Man har altså flere muligheder på dansk. Til gengæld skal man vælge sine ord med omhu, forklarer han.

»With great power comes great responsibility, som Spider-Mans onkel siger. Og det er det, man står over for i det danske sprog.«

ibyen@pol.dk